

॥ अंतरी पेटवू ज्ञानज्योत ॥

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
KAVAYITRI BAHINABAI CHAUDHARI NORTH MAHARASHTRA UNIVERSITY, JALGAON

प्रवेश पात्रता विभाग

जा.क्र. कबचौउमवि/६/प्रपा/ 25 /२०२५

दि. ०२.०५.२०२५

प्रति,

- १) क.ब.चौ. विद्यापीठाशी संलग्नीत सर्व कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयांचे मा. प्राचार्य
- २) क.ब.चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाचे गणितशास्त्र, संगणकशास्त्र व सामाजिकशास्त्रे प्रशाळेचे मा. संचालक यांना-

विषय :- सन २०२३ चे पहिले (अर्थसंकल्पिय) अधिवेशनातील मा. विधानपरिषद प्रश्न क्रमांक ३९० तसेच ज्यांनी जातीचे खोटे दाखले घेवून प्रवेश मिळवला आहे त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल.

- संदर्भ :-**
- १) महाराष्ट्र शासन, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मंबई यांचेकडील स्मरणपत्र क्र. ४ क्र.विसआ/२३२३/प्र.क्र.१७७/का.१० दिनांक: ०१/०४/२०२५
 - २) मा. विभागीय आयुक्त, नाशिक विभाग, नाशिक यांचेकडील पत्र क्र. साशा/१/१/कावि./४७/२०२५ दिनांक: ०३/०४/२०२५
 - ३) मा. जिल्हाधिकारी यांचे कार्यालय, जळगाव (गृह शाखा) यांचेकडील पत्र जा.क्रमांक दंडप्र/०२/कावि/३७८/२०२५ दिनांक: २२/४/२०२५

महोदय/महोदया,

उपरोक्त विषय व संदर्भीय पत्र क्र. ३ अन्वये ज्यांनी अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल असे आश्वासन मा. मंत्री महोदयांनी दिलेले आहे. सदर आश्वासनाच्या अनुषंगाने अशा किती प्रकणामध्ये जातीचे खोटे दाखले घेवून प्रवेश मिळवला आहे. त्या अनुषंगाने ज्यांनी अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे त्यांची माहिती तात्काळ pbvasave@nmu.ac.in या ई-मेलवर शनिवार, दि. १०.०५.२०२५ पर्यंत सादर करावी, ही विनंती.

कळावे.

आपला विश्वासू,

(Signature) 02.05.25
सहा. कुलसचिव (अ.का.)

प्रवेश पात्रता व अभ्यास मंडळ विभाग

सोबत :- संदर्भीय पत्रांच्या प्रती

प्रत माहितीस्तव :-

- १) मा. जिल्हाधिकारी, जिल्हाधिकारी यांचे कार्यालय (गृह शाखा), जळगाव.
- २) मा. प्र-कुलगुरु कार्यालय, कबचौउमवि., जळगाव.
- ३) मा. कुलसचिव कार्यालय, कबचौउमवि., जळगाव.

पत्र पेटी क्र. : 80, उमविनगर, जळगाव. दूरध्वनी क्र. : 0257-2257297, 408 फॅक्स क्र. : 0257-2258403, 406

Post Box No 80, Umavinagar, Jalgaon

Telephone Nos 0257-2257297, 408 Fax Nos.: 0257-2258403, 406

महसूल व वन विभाग

जिल्हाधिकारी यांचे कार्यालय, जळगाव (गृह शाखा)

आकाशवाणी चौक जवळ जळगाव, ता.जि जळगाव पिन - ४२५००१

दुरध्वनी क्रमांक - ०२५७ - २२२०१५२ ई मेल - homebranchjalgaon@gmail.com

क्रमांक दंडप्र/०२/कावि/३७८/२०२५

दिनांक-२२/४/२०२५

प्रति,

मा. कुलसचिव,
कवियत्री बहिनाबाई चौधरी,
उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

विषय:- सन २०२३ चे पहिले (अर्थसंकल्पिय) अधिवेशनातील

मा. विधानपरिषद प्रश्न क्रमांक ३९०

तसेच ज्यांनी जातीचे खोटे दाखले घेवून प्रवेश मिळवला आहे त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल.

संदर्भ :- १) महाराष्ट्र शासन, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचेकडील स्मरणपत्र

क्र. ४ क्र.विसआ/२३२३/प्र.क्र.१७७/कस. १० दिनांक ०१/०४/२०२५

२) मा. विभागीय आयुक्त नाशिक विभाग नाशिक यांचेकडील पत्र क्र.साशा-

१/१/कावि/४७/२०२५ दिनांक ०३/०४/२०२५

वरील विषयाबाबत संदर्भीय पत्राच्या अनुषंगाने विनंती करण्यात येते की, ज्यांनी अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल असे आश्वासन मा. मंत्री महोदयांनी दिलेले आहे. सदर आश्वासनाच्या अनुषंगाने अशा किती प्रकरणामध्ये जातीचे खोटे दाखले घेवून प्रवेश मिळवला आहे याबाबतची माहिती तात्काळ शासनास सादर करण्याबाबत संदर्भीय पत्रान्वये या कार्यालयास कळविले आहे. (प्रत सलग्न)

त्याअनुषंगाने ज्यांनी अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे त्यांची माहिती तात्काळ इकडील कार्यालयास पाठविण्यात यावी ही विनंती.

जिल्हाधिकारी जळगाव करीता

विभागीय आयुक्त,
नाशिक विभाग, नाशिक यांचे कार्यालय
(सामान्य प्रशासन विभाग)

Email - crunsk-divcom@mah.gov.in

दूरध्वनी क्र.0253-2462401

स्मरणपत्र क्र. 6
विधानमंडळ कामकाज/तात्काळ

क्र. साशा 1/1/कावि./ 47 /2025.
दि. 03/04/2025

प्रति,
मा. जिल्हाधिकारी, नाशिक/नंदुरबार/जळगांव/अहिल्यानगर

विषय - सन 2023 चे पहिले (अर्थसंकल्पिय) अधिवेशनातील
मा. विधानपरिषद प्रश्न क्रमांक 390
तसेच ज्यांनी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे.
त्यांच्यावर 6 महिन्यात कारवाई करण्यात येईल.

- संदर्भ - 1. महाराष्ट्र शासन, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय मुंबई यांचेकडील पत्र
क्र. विसआ 2323/प्र.क. 177/कस.10 दि. 09/10/2023 व 09/11/2023
2. या कार्यालयाचे पत्र क्र साशा 1/1/कावि/1046295/2023 दि. 30/11/2023
3. महाराष्ट्र शासन, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय मुंबई यांचेकडील पत्र
क्र. विसआ 2323/प्र.क. 177/कस.10 दि. 10/01/2024
4. या कार्यालयाचे स्मरण पत्र 2 क्र. साशा 1/1/कावि./ 1046295/24 दि. 19/04/24
5. महाराष्ट्र शासन, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय मुंबई यांचेकडील पत्र
क्र. विसआ 2323/प्र.क. 177/कस.10 दि. 10/09/2024
6. या कार्यालयाचे स्मरण पत्र 3 क्र. साशा 1/1/कावि./2024/90 दि. 03/10/2024
7. या कार्यालयाचे स्मरण पत्र 4 क्र. साशा 1/1/कावि./2024 दि. 24/10/2024
8. या कार्यालयाचे स्मरण पत्र 5 क्र. साशा 1/1/कावि./06/2025 दि. 07/01/2025.
9. महाराष्ट्र शासन, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय मुंबई यांचेकडील स्मरणपत्र 4
क्र. विसआ 2323/प्र.क. 177/कस.10 दि. 01/04/2025

- उपरोक्त संदर्भाय विषयाच्या अनुषंगाने आपणांस या स्मरणपत्राने कळविण्यात येते की, संदर्भ क्र. 1 ते 9 अन्वये महाराष्ट्र शासन, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय मुंबई यांनी सदरची माहिती तात्काळ सादर करण्यास कळविले होते. सदरची माहिती अद्याप पावेतो प्राप्त झालेली नाही.
- प्रस्तुत आश्वासनानुसार ज्यांनी अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे. त्यांच्यावर 6 महिन्यात कारवाई करण्यात येईल असे आश्वासन मा. मंत्री महोदयांनी दिलेले आहे. सदर आश्वासनाच्या अनुषंगाने अशा किती प्रकरणांमध्ये जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे. याबाबतची माहिती या कार्यालयास तात्काळ सादर करावी, ही विनंती.

(अरविंद लोखंडे)

अपर आयुक्त सामान्य प्रशासन
नाशिक विभाग, नाशिक

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग,
पहिला मजला, मंत्रालय, विस्तार इमारत,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मुंबई - ४०० ०३२.

ई-मेल : desk10-td@mah.gov.in

विधानमंडळ कामकाज/तात्काळ

क्रमांक :- विसआ२३२३/प्र.क्र.१७७/का.१०

स्मरणपत्र क्र. ४

दिनांक : ०९ एप्रिल, २०२५

प्रति,

विभागीय आयुक्त,
कोकण, अमरावती, नागपूर, छत्रपती संभाजी नगर, नाशिक

विषय :- सन २०२३ चे पहिले (अर्थसंकल्पिय) अधिवेशनातील

विधानसभा आश्वासन क्रमांक ३९०

तसेच ज्यांनी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे
त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल.

संदर्भ :- शासन पत्र सम क्रमांक दिनांक ०९.१०.२०२३, दि.०९.११.२०२३
दि.१०.०१.२०२४ व दि.१०.०९.२०२४

महोदय,

उपरोक्त विषयांकित प्रकरणी संदर्भाधिन विधानसभा आश्वासन क्रमांक ३९० च्या अनुषंगाने माहिती सादर करण्याबाबत आपणास संदर्भाधिन पत्रान्वये यापूर्वीच कळविण्यात आले आहे. (पत्राची प्रत सोबत जोडली आहे. तथापि आपल्या कार्यालयाकडून अद्याप माहिती शासनास प्राप्त झालेली नाही.

२. प्रस्तुत आश्वासनानुसार ज्यांनी अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल असे आश्वासन मा. मंत्री महोदयांनी दिलेले आहे. सदर आश्वासनाच्या अनुषंगाने अशा किती प्रकरणांमध्ये जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे, याबाबतची माहिती तात्काळ शासनास सादर करण्यात यावी, ही विनंती.

आपला,

(मनिष पाटील)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग,
पहिला मजला, मंत्रालय, विस्तार इमारत,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मुंबई - ४०० ०३२.

दूरध्वनी क्र : ०२२२२८३३६६५

ई-मेल : desk10-1dd@mah.gov.in

विधानमंडळ कामकाज/तात्काळ

क्रमांक :- विसआ२३२३/प्र.क्र.१७७/का.१०

दिनांक : १० जानेवारी, २०२४

प्रति,

विभागीय आयुक्त,
कोकण, अमरावती, नागपूर, औरंगाबाद, नाशिक

विषय :- सन २०२३ चे पहिले (अर्थसंकल्पिय) अधिवेशनातील

विधानसभा आश्वासन क्रमांक ३९०

तसेच ज्यांनी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे
त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल.

संदर्भ :- शासन पत्र सम क्रमांक दिनांक ०९.१०.२०२३ व दिनांक ०९.११.२०२३

महोदय,

उपरोक्त विषयांकित संदर्भाधिन प्रकरणी विधानसभा आश्वासन क्रमांक ३९० च्या अनुषंगाने
उत्तर सादर करण्याबाबत आपणास कळविण्यात आले आहे. तथापि आपणाकडून अद्याप उत्तर
प्राप्त झालेले नाहीत.

२. प्रस्तुत आश्वासनानुसार ज्यांनी अध्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जातीचे खोटे दाखले घेऊन
प्रवेश मिळवला आहे त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल असे आश्वासन मा. मंत्री
महोदयांनी दिलेले आहे. सदर आश्वासनाच्या अनुषंगाने अशी किती प्रकरणांमध्ये जातीचे खोटे
दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे याबाबतची माहिती तात्काळ सादर करण्यात यावी, ही विनंती.

०९/०१/२०२४
०८

संपका००१ फेब्रुवारी २०२३

मा. म. मंत्रालय.

आपला,

(Signature)
प्र.गो. साठे

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग,
पहिला मजला, मंत्रालय, विस्तार इमारत,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मुंबई - ४०० ०३२.

दूरध्वनी क्र : ०२२२२८३३६६५

ई-मेल : desk10-td@mah.gov.in

विधानमंडळ कामकाज/तात्काळ
स्मरणपत्र क्र. ३

क्रमांक :- विसआ२३२३/प्र.क्र.१७७/का.१०

दिनांक : १० सप्टेंबर, २०२४

प्रति,

विभागीय आयुक्त,
कोकण, अमरावती, नागपूर, छत्रपती संभाजी नगर, नाशिक

विषय :- सन २०२३ चे पहिले (अर्थसंकल्पिय) अधिवेशनातील

विधानसभा आश्वासन क्रमांक ३९०

तसेच ज्यांनी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे
त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल.

संदर्भ :- शासन पत्र सम क्रमांक दिनांक ०९.१०.२०२३, ०९.११.२०२३ व
दिनांक १०.०१.२०२४

महोदय,

उपरोक्त विषयांकित संदर्भाधिन प्रकरणी विधानसभा आश्वासन क्रमांक ३९० च्या अनुषंगाने
माहिती सादर करण्याबाबत आपणास कळविण्यात आले आहे. तथापि आपणाकडून अद्याप माहिती
प्राप्त झालेली नाही.

२. प्रस्तुत आश्वासनानुसार ज्यांनी अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जातीचे खोटे दाखले घेऊन
प्रवेश मिळवला आहे त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल असे आश्वासन मा. मंत्री
महोदयांनी दिलेले आहे. सदर आश्वासनाच्या अनुषंगाने अशा किती प्रकरणांमध्ये जातीचे खोटे
दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे, याबाबतची माहिती तात्काळ शासनास सादर करण्यात यावी.
ही विनंती.

आपला,

(मनिष पाटील)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

निर्यात

२४/१०/२०२४
d:\gopatwar & १.२०२३\assembly\पत्र-३.docx

Scan Sep 2024

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग,
पहिला मजला, मंत्रालय, विस्तार इमारत,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मुंबई - ४०० ०३२.

दूरध्वनी क्र : ०२२२२८३३६६५

ई-मेल : desk10-td@mah.gov.in

विधानमंडळ कामकाज/तात्काळ

क्रमांक :- विसआ२३२३/प्र.क्र.१७७/का.१०

दिनांक : ०९ ऑक्टोबर, २०२३

प्रति,

- १) आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, २८ क्वीन्स गार्डन, पुणे ४११ ००१.
- २) सर्व सह आयुक्त तथा उपाध्यक्ष, अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती
- ३) सर्व विभागीय आयुक्त
- ४) सर्व जिल्हाधिकारी

विषय :- सन २०२३ चे पहिले (अर्थसंकल्पिय) अधिवेशनातील

विधानसभा आश्वासन क्रमांक ३९०

तसेच ज्यांनी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे
त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल.

महोदय,

उपरोक्त विषयांकित प्रकरणी विधानसभा आश्वासन क्रमांक ३९० ची प्रत सोबत जोडली आहे.

२. प्रस्तुत आश्वासनानुसार ज्यांनी अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल असे आश्वासन मा. मंत्री महोदयांनी दिलेले आहे. सदर आश्वासनाच्या अनुषंगाने अशी किती प्रकरणांमध्ये जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे याबाबतची माहिती तात्काळ सादर करण्यात यावी.

निमित्त
१७/१०/२०२३ सही

स्निग्ध भास्करा PC/Scen.

वरीलप्रमाणे.

आपला,
प्र. मो. साठे
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग,
पहिला मजला, मंत्रालय, विस्तार इमारत,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मुंबई - ४०० ०३२.

दूरध्वनी क्र : ०२२२२८३३६६५

ई-मेल : desk10-td@mah.gov.in

विधानमंडळ कामकाज/तात्काळ

क्रमांक :- विसआ२३२३/प्र.क्र.१७७/का.१०

दिनांक : ०९ नोव्हेंबर, २०२३

प्रति,

- १) आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, २८ क्वीन्स गार्डन, पुणे ४११ ००९.
- २) सर्व सह आयुक्त तथा उपाध्यक्ष, अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्र तपासणी समिती
- ३) सर्व विभागीय आयुक्त
- ४) सर्व जिल्हाधिकारी

विषय :- सन २०२३ चे पहिले (अर्थसंकल्पिय) अधिवेशनातील
विधानसभा आश्वासन क्रमांक ३९०

तसेच ज्यांनी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे
त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल.

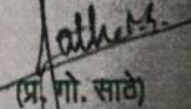
संदर्भ :- शासन पत्र सम क्रमांक दिनांक ०९.१०.२०२३

महोदय,

उपरोक्त विषयांकित संदर्भाधिन प्रकरणी विधानसभा आश्वासन क्रमांक ३९० च्या अनुषंगाने
उत्तर सादर करण्याबाबत आपणास कळविण्यात आले आहे. तथापि आपणाकडून अद्याप उत्तर
प्राप्त झालेले नाहीत.

२. प्रस्तुत आश्वासनानुसार ज्यांनी अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी जातीचे खोटे दाखले घेऊन
प्रवेश मिळवला आहे त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल असे आश्वासन मा. मंत्री
महोदयांनी दिलेले आहे. सदर आश्वासनाच्या अनुषंगाने अशी किती प्रकरणांमध्ये जातीचे खोटे
दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे याबाबतची माहिती तात्काळ सादर करण्यात यावी.

आपला,

(प्र. गो. साठे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

सन २०२३ चे पहिले (अर्धसंकल्पित) अधिवेशन

विभागाचे नांव :- आदिवासी विकास विभाग

विभागगाद्या फाईल क्र :

विभागगाचे नांव :- आदिवासी विकास विभाग

आशवासन क्रमांक	संदर्भ व दिनांक	विषय	आशवासन	आशवासन पूर्तीबाबत करण्यात आलेली कारवाई	आशवासन केव्हा पूर्ण करण्यात आले, त्याबाबतचे आदेश, निर्णय असल्यास त्याचा दिनांक (प्रत सोबत जोडावी)	आशवासनाची पूर्ती केव्हाचा दिनांक	आशवासनपूर्ती करण्यासाठी लागलेल्या विलंबाचा कालावधी	आशवासन पूर्ती करण्यासाठी विलंब लागण्याची कारणे	विलंबास जबाबदार असणाऱ्या अधिकाऱ्यावर केलेली कारवाई
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
३१०	विधानसभा कामकाज खंड : २०१ क्रमांक : १५ दिनांक : २१/०३/२०२३ माननीय मंत्री / राज्यमंत्री : श्री. यांनी दिलेले उत्तर	अव्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी जात वैधता प्रमाणपत्र बंधनकारक करण्याबाबत या संबंधी सर्वश्री डॉ. किरण लहामटे व इतर वि.स.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.	मा. मंत्री / डॉ. विजयकुमार गावित :- तसेच ज्यांनी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल.						

21-03-2023

MOK/MMP

(असुधारित प्रत/ प्रसिद्धीसाठी नाही)

प्रथम श्री.कुलकर्णी

C - 5

09:30

डॉ.किरण लहामटे : अध्यक्ष महोदय, आदिवासी समाजामध्ये घुसखोरीचे प्रमाण खूप मोठे आहे. त्या घुसखोरांमुळे मूळ आदिवासींवर अन्याय होत आहे. नोकरी किंवा शिक्षणाच्या प्रवेशामध्ये व्यावसायिक अभ्यासक्रमाबाबत माझे तीन प्रश्न आहेत.

अध्यक्ष महोदय, व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी जात वैधता प्रमाणपत्र अनिवार्य केलेले आहे. तसेच अव्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी जात वैधता प्रमाणपत्र बंधनकारक करणार काय ? ज्यांच्याकडे जात वैधता प्रमाणपत्र खोटे असताना आतापर्यंत व्यावसायिक आणि अव्यावसायिक अभ्यासक्रमांमध्ये ज्यांनी प्रवेश घेतला आहे त्यांच्यावर आपण कारवाई करणार काय ? आणि ती कारवाई किती दिवसांत करणार ?

डॉ.विजयकुमार गावित : अध्यक्ष महोदय, व्यावसायिक प्रशिक्षण घेणाऱ्यांसाठी जात पडताळणी प्रमाणपत्र अनिवार्य केले आहे. सन्माननीय सदस्यांनी विचारल्याप्रमाणे अव्यावसायिकांना सुद्धा ते प्रमाणपत्र निश्चितपणे अनिवार्य केले जाणार आहे. तसेच ज्यांनी जातीचे खोटे दाखले घेऊन प्रवेश मिळवला आहे त्यांच्यावर ६ महिन्यात कारवाई करण्यात येईल.

तालिका सभाध्यक्ष : मंत्री महोदय, या विषयाच्या बाबतीत गांभीर्याने दखल घेणे आवश्यक आहे. शासन गंभीर आहेच परंतु याबाबत अधिक पारदर्शकपणे लक्ष देणे आवश्यक आहे.

डॉ.विजयकुमार गावित : अध्यक्ष महोदय, होय.

श्री.संजय सावकारे : अध्यक्ष महोदय, अव्यावसायिक उपक्रमासाठी जात वैधत प्रमाणपत्र अनिवार्य करण्यात येणार आहे ही चांगली बाब आहे. परंतु जात वैधता प्रमाणपत्र मिळत त्यासाठी काय उपाययोजना केली जाणार आहे ? निवडणूक किंवा नोकरी यासाठी जात वैधता प्रमाणपत्र काढताना जात वैधता प्रमाणपत्र समिती मर्यादित वेळेमध्ये निर्णय देत नाही. यामुळे अनेक प्रकरणे न्यायालयात जातात.

मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथे दाखल विशेष अनुज्ञा याचिका क्रमांक २०२१०/२०१७ सिव्हील अपिल क्रमांक ११२३४-४८/२०१७ दिलीप विठ्ठल बांबळे व इतर विरुद्ध दिलीपकुमार मोतीराम तोतलोड व इतर याप्रकरणी मा. सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ०६.०९.२०१७ रोजी निर्णय देताना हमीपत्राआधारे वैधता प्रमाणपत्राशिवाय मागास प्रवर्गाच्या राखीव जागेवर शैक्षणिक संस्थामध्ये व्यावसायिक अभ्यासक्रमांसाठी देण्यात आलेले प्रवेश रद्दबातल ठरविले आहेत. त्या अनुषंगाने आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्रमांक एसटीसी.२११९/प्र.क्र.७९/का.१०, दिनांक १०.१२.२०१९ अन्वये व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी अनुसूचित जमातीच्या राखीव जागेवर प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या अर्जदारांनी विहित कालमर्यादेत जात प्रमाणपत्राची वैधता तपासून घेणेबाबत त्याचप्रमाणे व्यावसायिक अभ्यासक्रमासाठी कोणत्याही शिक्षण संस्थेने अनुसूचित जमाती प्रमाणपत्राच्या वैधता प्रमाणपत्राशिवाय अर्जदारांना अनुसूचित जमातीच्या राखीव जागेवर प्रवेश देऊ नये याबाबत सूचना निर्गमित केलेल्या आहेत.

सामाईक प्रवेश परीक्षेमार्फत होणाऱ्या प्रवेशांना जात वैधता प्रमाणपत्र आवश्यक आहे. सद्यस्थितीत अव्यावसायिक अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी जात वैधता प्रमाणपत्र आवश्यक करण्यात आलेले नाही. तथापि, यामुळे अनुसूचित जमातीचे विद्यार्थी प्रवेशापासून वंचित राहिल्याचे निदर्शनास आलेले नाही.

महाराष्ट्र विधानसभा
सन २०२३ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन

डॉ. किरण लहामटे, श्री. अजित पवार, श्री. जयंत पाटील, श्री. छगन भुजबळ, श्री. दिलीप वळसे-पाटील, श्री. धनंजय मुंडे, श्री. अनिल पाटील, कुमारी आदिती तटकरे, श्री. चेतन तुपे, श्री. विनोद निकोले, श्री. धर्मरावबाबा आत्राम, सन्माननीय विधानसभा सदस्य यांनी महाराष्ट्र विधानसभा नियम-१०५ अन्वये उपस्थित केलेली लक्षवेधी सूचना खालीलप्रमाणे आहे-

“राज्यातील विविध शासकीय, अशासकीय आणि अनुदानित आणि विनाअनुदानित शैक्षणिक संस्थामध्ये दरवर्षी विविध व्यावसायिक आणि अव्यावसायिक अभ्यासक्रमास प्रवेश दिले जाणे. व्यावसायिक अभ्यासक्रम जसे बीएस्सी अग्री, बी ई, एम बी बी एस इत्यादी साठी प्रवेश देत असतांना जात वैधता प्रमाणपत्र याची मागणी केली जाणे आणि नंतरच प्रवेश दिले जाणे, मात्र अव्यावसायिक अभ्यासक्रम जसे एम एस्सी, एम कॉम, एल एल एन, इत्यादी साठी प्रवेश देत असतांना मात्र जात वैधता प्रमाणपत्र मागितले जात नसणे, किंवा विचारात घेतले जात नसणे, फक्त जात प्रमाणपत्राच्या आधारे प्रवेश दिला जात असल्याने बोगस उमेदवार यांनी प्रवेश घेऊन खऱ्या अनुसूचित जमातीच्या उमेदवार यांच्यावर अन्याय होणे. या मुळे खरे अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थी उच्च शिक्षणापासून वंचित राहण्याची शक्यता असणे. राज्यात विविध आदिवासी संघटना यांच्याकडून अव्यावसायिक अभ्यासक्रमात प्रवेश देतांना जात पडताळणी प्रमाणपत्र अनिवार्य करावे अशी मागणी वेळोवेळी होणे, फक्त जात प्रमाणपत्रा आधारे बोगस आदिवासी उमेदवार यांनी जागा बळकावणे ही बाब गंभीर आणि चिंतनीय असून याबाबत त्वरेने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

डॉ. विजयकुमार गावित, मंत्री, आदिवासी विकास यांचे निवेदन

माधुरी पाटील व इतर विरुद्ध अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे व इतर प्रकरणी मा. सर्वोच्च न्यायालय, नवी दिल्ली येथे दाखल झालेल्या विशेष अनुज्ञा याचिका क्रमांक १४७६७/१९९३ (सिड्डील अपील क्र. ५८५४/१९९४) या प्रकरणी निर्णय देताना मा. सर्वोच्च न्यायालयाने जात प्रमाणपत्र निर्गमित करणे व त्याची पडताळणी करणे याबाबतची विविध मार्गदर्शक तत्वे घालून दिलेली आहेत. सदर मार्गदर्शक तत्वांस वैधानिक स्वरूप प्राप्त करून महाराष्ट्र शासनाने राज्यामध्ये मागास प्रवर्गास जाती/जमातीची प्रमाणपत्र देणे व त्याची पडताळणी करणे याकरीता “महाराष्ट्र अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग (जातीचे प्रमाणपत्र देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) अधिनियम, २००० (२००१ चा क्र.२३) लागू केलेला आहे. तसेच या अंतर्गत महाराष्ट्र अनुसूचित जमातीचे प्रमाणपत्र (देण्याचे व त्याच्या पडताळणीचे विनियमन) नियम, २००३ तयार करून ते अंगलात आणले आहेत.

मे १४/१५५५-१ (८७५०-३-२३)

डॉ. गा. वि.

